

COSTUL FORTEI DE MUNCĂ ÎN ANUL 2014

NOTE METODOLOGICE

Chestionarele S3 și S3_Ancă se completează de către agenții economici și sociali cu personalitate juridică, indiferent de forma de proprietate, cu date pe anul 2014, pe total unitate și în profil territorial și se înaintează la Direcția Regională de Statistică/Direcția Județeană de Statistică sau la INS.

ATENȚIE! Chestionarul cuprinde date aferente activității unității, la structura organizatorică existentă la sfârșitul anului 2014. Dacă, în cursul anului 2014, intervin modificări organizatorice, înscrierea datelor se face astfel:

- în cazul comasării sau scindării de unități, datele pentru luna raportoare se referă la noua structură organizatorică;

- pentru secțiile desființate, datele până în momentul desființării se cuprind la chestionarul unității de care au aparținut.

În Cap.I și Cap.II la completarea chestionarului trebuie avute în vedere următoarele:

Datele se înscriv pe activități economice (col.A și col.B). Activitatea economică este cea corespunzătoare unui nivel de divizune CAEN Rev.2 (2 cifre) și grupează toate părțile unei unități care contribuie la realizarea unui produs/serviciu, pentru care se poate calcula valoarea producției/serviciilor și forța de muncă aferentă. Dintre activitățile economice ale unității una este considerată **activitatea principală** și este stabilită în funcție de producțile/serviciile a căror realizare implica cele mai mari părți ale resurselor umane sau care aduc cele mai mari venuri. Activitatea principală definește profitul unității și coincide cu codul CAEN Rev.2 (nivel de divizune – 2 cifre) specificat în cartșul privind datele de identificare ale unității. Cetelealte activități sunt considerate secundare. **Activitățile secundare** sunt acele activități care, alături de activitatea principală, produc bunuri și servicii destinate a fi vândute către terți. Datele se inseră pe activitatea principală și secundare. Din insumarea datelor pe activitățile principale și secundare rezulta **totalul** pe întreaga unitate.

Când unitatea desfășoara activități în mai multe județe, datele inserse pentru fiecare activitate din chestionarul S3 vor rezulta din insumarea datelor corespunzătoare din Cap.I și Cap.II din chestionarele S3_Ancă completeate pentru fiecare județ. Pentru fiecare activitate se inseră datele corespunzătoare numărului total de salariați (exclusiv ucenici), din care se defalcă datele pentru femei în Cap.I și Cap.II.

In Cap.I col.1 se înscrise efectivul salariailor la 31.XII.2014 (inclusiv cei cu contract de muncă/raport de serviciu suspendat), angajați cu contract individual de muncă pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrători sezoniști, managerul sau administratorul). Nu sunt cuprinși salariații detracți la lucru în străinătate și cei care cumpulează mai multe funcții și nu au funcția de bază la unitatea raportoare.

In Cap.I col.2 se înscrise **numărul mediu al salariaților (exclusiv ucenici) în anul 2014** (cu o zecimă) pe total unitate grupat în salariați care lucrează în timp complet, cu normă întreagă (col.3) și salariați care lucrează în timp parțial, cu mai puțin de o normă întreagă (col.4). Numarul mediu al salariaților reprezintă o medie aritmetică simplă rezultată din suma efectivelor zilnice de salariați (exclusiv cei ai căror contract de muncă/raport de serviciu a fost suspendat) din anul 2014 – inclusiv din zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile legale, și alte zile nelucrătoare – împărțită la numărul total al zilelor calendaristice (365 zile). În efectivul zilnic de salariați luat în calculul numărului mediu din col.2 sunt *cuprinse* persoanele cu **contract individual de muncă/raport de serviciu** pe durată determinată (inclusiv lucrătorii sezoniști, managerul sau administratorul), al căror contract de muncă/raport de serviciu nu a fost suspendat în cursul anului de referință. Salariații cu contractul de muncă/raport de serviciu suspendat sunt cei afilați într-o din situațiile prevăzute de Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată în M.O. nr. 345/18.05.2011, la art.49.54, privind „Suspenderă contractul individual de muncă”, cu completările și modificările ulterioare, și Legea nr. 161/2003 art. 87 la Titlu III secțiunea 2 referitor la suspenderă raportul de serviciu, cu completările și modificările ulterioare (exemplu:

concediu de maternitate, concediu pentru incapacitate temporară de muncă, exercitarea unei funcții în cadrul unei autoritați executive, legislative ori judecătoarești, pe totă durata mandatului și altele). Din efectivul zilnic de salariați luat în calculul numărului mediu din col.2 se *exclud* salariații aflați în concediu fără plată, grevă, dezașaj la lucru în străinătate care sunt plătiți numai în valută (sau în lei și în valută). În zilele de repaus, sărbători legale și altele neînlocuibile se ia în calcul ca efectiv zilnic numărul salariaților din ziua precedente, cu excepția celor ai căror contract de muncă/report de serviciu a inceput în această zi. În cazul când unitatea a fost înființată sau și-a inceput activitatea în cursul anului, se ia în calcul efectivele zilnice numai pentru perioada în care a funcționat, iar suma rezultată se împarte la numărul total al zilelor calendaristice din an.

In Cap.I col.4 numărul mediu al salariaților în timp parțial (cu o zecimală) reprezintă media aritmetică simplă a efectivelor zilnice de salariați cu program de lucru în timp parțial, *inclusiv* de transformare lor în timp complet.

In Cap.I col.5 se va inseră numărul mediu al salariaților în timp parțial (col.4) transformat în echivalent de muncă (de exemplu, cel care lucrează jumătate din normă întreagă se ia în calculul efectivului zilnic cu 0,5; norma didactică se consideră egală cu programul normal de lucru: 40 ore/săptămână).

Personalele angajate ca zilăjii sau sezoniști vor fi înadăptați în categoria "Salariați" în cazul în care au fost angajați pe bază de contract de muncă. În cazul în care unitatea are deja calculat, conform precizărilor de mai sus, numărul mediu lunar al salariaților, col. 5 se poate obține și prin împărțirea sumei numerelor medii lunare la 12.

ATENȚIE! În mod exceptional, pentru cazurile când, în cursul anului 2014, se plătesc sume corespunzătoare anilor anterioar, numărul beneficiariilor (fostii salariați sau salariați cu contract de muncă/raport de serviciu suspendat) trebuie inclus în numărul mediu proporțional cu perioadele pentru care se realizează plătiile respective, astfel încât să existe o corespondență între sumele brute plătite și numărul mediu al salariaților.

In Cap.I col.6 și col.7 se înscrise **timpul efectiv lucrat**, în cursul anului 2014, exprimat în ore/or, corespunzător timpului lucrat în cadrul programului normal de lucru stabilit prin contractul colectiv de muncă și timpului lucrat suplimentar, în zilele lucrătoare peste programul normal de lucru, și în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare.

In Cap.I col.8 și col.9 se înscrise **timpul plătit nelucrat**, în cursul anului 2014, exprimat în ore/or, corespunzător zilelor de concediu de odihnă; concediu medical în caz de boală, accidente de muncă și boli profesionale; concediu de maternitate; întreruperi ale lucrului neîmpunabile salariaților; concediu de studii plătit precum și alt timp plătit nelucrat (zile libere pentru evenimente familiale desebeite: căsătoria salariațului, naștere sau căsătoria unui copil, decesul soțului, soției sau al unei rude de până la gradul II al salariațului; scoaterea de la locul de muncă pentru activități obștești; pauze de masa și odihnă plătite sau în alte cazuri prevăzute prin contractul colectiv de muncă sau prin legislație); zile libere acordate cu ocazia ieșirii la pensie, desfacerii contractului de muncă din motive neîmpunabile salariaților, transferul în interes de serviciu în altă localitate, instalații la post, dețasări; **somajul teoric** beneficiind de o indemnizație din salarialul de bază plătită din fondul de salarii, conform legislației în vigoare. **Nu se cuprinde** timpul liber plătit compensat din orele suplimentare.

In Cap.II col.1 sunt cuprinse **sumele brute plătite din fondul de salarii** pentru **tempul lucrat**, inclusiv **plată lunată a managerilor** sau, după caz, **indemnizația brută a administratorilor** sau preții de performanță acordate acestora, potrivit contractelor de management, de administrare, de mandat sau a contractelor de performanță încheiate, potrivit

– salariile de bază brute corespunzătoare timpului efectiv lucrat în program normal și suplimentar (inclusiv indexările, indemnizațiile de conducere, salariile de merit și alte drepturi care potrivit acelor normative fac parte din salariul de bază);

– sporurile și indemnizațiile acordate sub formă de procent din salariul de bază brut sau în sume fixe;

– alte adușuri la salarii potrivit legii sau stabilite prin contracte colective de muncă;

– primele din cursul anului și anuale sub diferite forme din fondul de salarii (inclusiv al 13-lea salarit);

– drepturile bănești acordate suplimentar cu ocazia plecării în concediu de odihnă (prime de vacanță);

– plățile excepționale (ocazionale) efectuate către angajații care părăsesc întreprinderea, cu condiția ca aceste sume să nu fie legate de un acord colectiv de muncă;

– alte sume plătite din fondul de salarii potrivit legii sau conform contractelor colective de muncă (prime pentru îmbrăcăminte, aprovizionare de iarna etc.).

În col.2 se defalcă premile acordate salariaților în cursul anului și cele anuale sub diferite forme, din fondul de salarii.

In col.3 se evidențiază **primele plățile ocenzuală la alte perioade decât se face plata salariului în mod obisnuit sau plătite în mod excepțional** (ex.: premile trimestriale, semestriale, pentru performanțe deosebite individuale sau colective, primele de vacanță, al 13-lea salarit), cuprinse în col.2.

In col.4 sunt cuprinse **sumele brute plătite din fondul de salarii pentru timpul nelucrat** potrivit legii:

– sumele plătute pentru timpul nelucrat (concedii de odihnă, de studii, pentru zilele de sărbători, evenimente familiale deosebite, deces etc. prevăzute în contractele colective de muncă, **sumaj tehnic** beneficiind de o indemnizație din salariul de bază plătit din fondul de salarii, conform legislației în vigoare);

– indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli obisnuite sau de accidente în afara muncii, boli profesionale și accidente de muncă plătite din fondul de salariați (exclusiv plătite din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate), potrivit Legii nr.263/2010 cu completările și modificările ulterioare, care se defalcă în col.5.

În col.6 se defalcă **sumele aferente drepturilor în natură acordate salariaților din fondul de salarii ca retribuire a muncii** (potrivit prevederilor din contractele colective de muncă).

In col.7 se evidențiază **sumele plătite din fondul de salarii în cursul anului 2014, dar aferente anilor anterioari**. Se includ sumele plătute retroactiv ca urmare a câștigării în instanță a drepturilor bănești pentru primele de vacanță și a unor sporuri aferente anilor anterioari. In col.8 se inseră **sumele plătite salariaților (ca stimulente) din profitul net al societăților comerciale, regilor autonome și organizatorilor cooperativi**, potrivit legii. Se include și suma corespunzătoare cotei managerului sau administratorului, după caz.

In col.9 se inseră **sumele plătite din alte fonduri** constituie conform Legii nr.356/2013 (Legea bugetului de stat) precum și sumele incasate ca penalați, amenzi, despăgubiri, contribuții, taxe și cheltuielile de judecată și necuvenire bugetului de stat, local sau fondurilor speciale conform legislației în vigoare, plătite direct din costuri pentru drepturile în natură sub forma de produse, chirie, combustibil, energie – care se acordă în baza unor acte normative; valoarea nominală a ticketelor de masa acordate conform Legii nr.142/1998 cu completările și modificările ulterioare, exclusiv valoarea nominală totală a stocului de tickete de masa existent la angajator la sfârșitul lunii decembrie (nedistribuite de angajator salariaților, returnate angajatorului de salariați, potrivit legii ca neutilizate, returnate de angajatori primăților emițente autorizate).

In col.10 sunt cuprinse **sumele brute plătite din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate** sub formă de indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli obisnuite sau de accidente în afara muncii, boli profesionale și accidente de muncă, indemnizații pentru preventirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacitații de muncă, indemnizații pentru maternitate, ajutorul de deces și alte ajutoare acordate potrivit Legii nr. 263/2010, cu completările și modificările ulterioare și O.U.G. nr. 158/2005 privind reglementarea concediilor și indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate, cu completările

și modificările ulterioare.

În col.11 se inseră sumele reprezentând contribuțiile salariaților la bugetul asigurătorilor pentru somaj – conform Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurătorilor pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă cu modificările și completeările ulterioare.

În col.12 se inseră sumele reprezentând contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat datorate de asigurați potrivit Legii nr. 263/2010 privind sistemul uniar de pensii publice, cu completeările și modificările ulterioare.

In col.13 se inseră sumele reprezentând contribuțiile salariaților pentru asigurările sociale de sănătate, care se rein conform Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu completeările și modificările ulterioare.

În col.14 se inseră impoziții aferenti sumelor brute plătite conform cotelor de impozițare în vigoare.

În Cap.III "a" rd.1, rd.2 se inseră datele aferente anului 2014 pentru numărul mediu (cu o zecimată), timpul efectiv lucrat și timpul plătit nelucrat, sumele brute plătite, contribuțiile individuale și impoziții aferent, corespunzătoare ucenicilor încadrati în unitate pe baza unui contract de ucenicie la locul de muncă, conform Legii nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată în M.O. nr. 345/18.05.2011, art. 208 – 210, cu completeările și modificările ulterioare și Legii 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată în M.O. nr. 498/07.08.2013, respectiv femeilor care și desfășoară activitatea în unitate. Numărul mediu al persoanelor din col.1 se calculează conform precizărilor pentru Cap.I col.5. Timpul efectiv lucrat și timpul plătit nelucrat din col.2 și col.3 se calculează conform precizărilor pentru Cap.I col.6 - 9.

In Cap.III "b" rd.1, rd.2 se inseră numărul mediu (cu o zecimată) al persoanelor care lucrează în străinătate (și primesc salariul în lei sau în valută), respectiv al femeilor, timpul efectiv lucrat și timpul plătit nelucrat, sumele brute plătite în lei sau în valută (transformate în lei la cursul de schimb valutar în vigoare în ultima zi a lunii pentru care se face plata), contribuțiile individuale și impoziții aferent. Numărul mediu al persoanelor din col.1 se calculează conform precizărilor pentru Cap.I col.5. Timpul efectiv lucrat și timpul plătit nelucrat din col.2 și col.3 se calculează conform precizărilor pentru Cap.I col.6 - 9.

In Cap.III "c" se inseră sumele brute aferente anului 2014, plătite sub formă de indemnizații din fondul de salarii membrilor consiliilor de administrație, membrilor consiliilor județene și locale etc.

În Cap.IV sunt cuprinse sumele brute plătite salariaților, respectiv uceniciilor de către angajator. In rd.2 – rd.6 se inseră contribuțiile plătite de angajator la bugetul asigurător pentru somaj, pentru asigurările sociale de sănătate, asigurările pentru accidente de muncă și boala profesională, asigurările sociale de stat. Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate rămase după plata drepturilor acordate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

In Cap.IV rd.13 se inseră sumele plătite agenților de recrutare a personalului, cheltuielile de publicitate a posturilor scoase la concurs, cheltuielile de transport pentru candidații înscriși la interviu, cheltuielile de instalare la post a noilor angajați, etc.

In Cap.IV rd.14 se inseră sumele plătite salariaților pentru ieșirea la pensie, transfer, somaj în cazul desfacerii contractului de muncă ca urmare a restrucțării unității, plătile exceptionale efectuate către angajații care părăsesc întreprinderea, cu condiția ca aceste sume să fie leiate de un acord colectiv de muncă.

In Cap.IV rd.15 se inseră sumele plătite salariaților pentru întreruperi ale lucrului neputințabile salariaților.

In Cap.IV rd.16 se inseră sumele acordate angajaților pentru: plata absolvenților instituitorilor de învățământ, stimularea somierilor care se încadrează în muncă pe perioada nedeterminată someri în vîrstă de peste 45 ani, someri întreiaitori unici de famile sau someri care în termen de 3 ani de la data angajării îndeplinește condiții pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordate a pensiei pentru limita de vîrstă, conform Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurătorilor pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă cu

modificările și completările ulterioare.

În **Cap.IV** **rd.17** se inscriu alte cheltuieli ale unității cu forța de muncă, inclusiv contribuția angajatorului la Fondul de garantare pentru plata creațelor salariale conform Legii nr.200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creațelor salariale, cu completările și modificările ulterioare.

ATENȚIE! Pentru perioada în care salariații au fost trimiși în **somaj tehnic**, beneficiind de o indemnizație din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat, platită din fondul de salarii, conform legislației în vigoare, aceștia vor fi inclusi în raportare astfel:

- în Cap.1 în efectiv, număr mediu și timpul plătit nelucrat;
- în Cap.2 în sumele brute plătite din fondul de salarii pentru timpul plătit nelucrat;
- în mod corespunzător contribuțiile individuale din Cap.2, respectiv contribuțiile angajatorului din Cap.4, se vor calcula în conformitate cu cotele prevăzute prin legislație.